0224CH09

9 तो खंयचो रुतू ?

रुतू

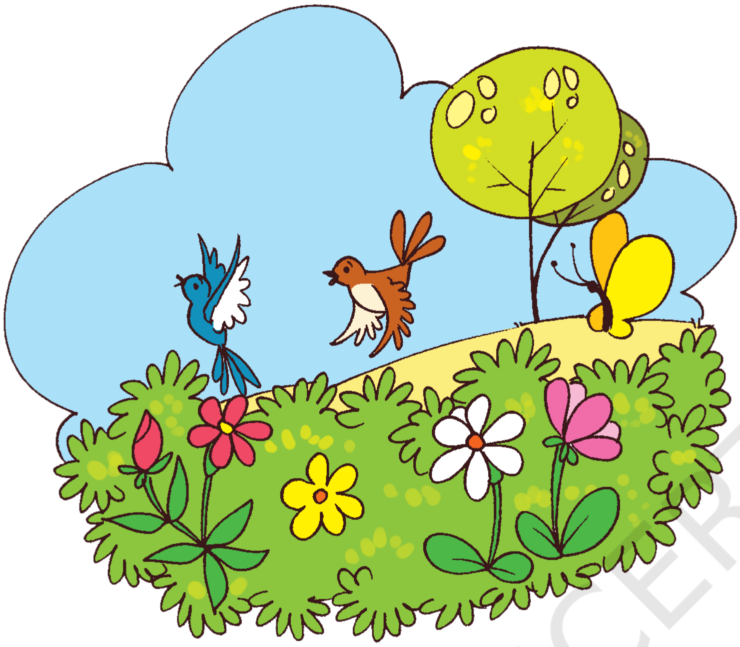

वर्साक पांच रुतु आसतात.
रुतुंच्या सुरवातीक फुलां फुलतात,
सुकणीं गायतात जेन्ना प्रसन्न असो
वसंत रुतू येता.

गर्मे दिसांनी सूर्य तेजीश्ट
जावन येता आनी भुरग्यांक
दिसभर खेळपाक चड वेळ
मेळटा.

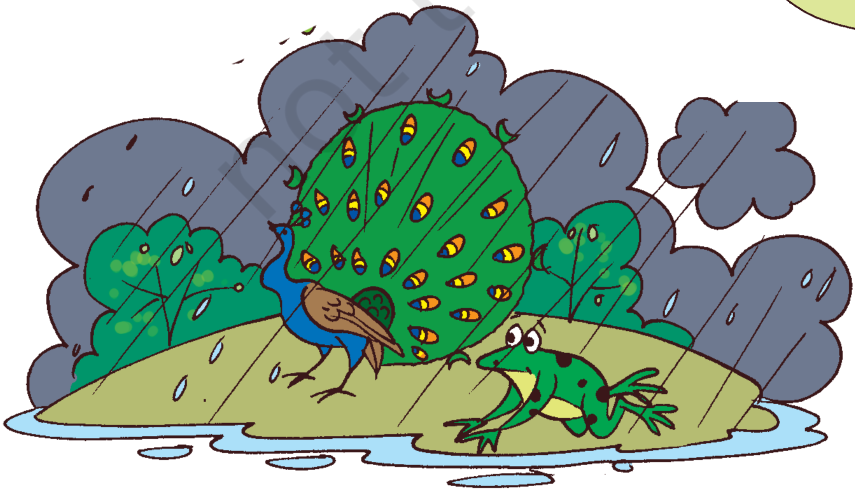

उदकाच्या थेंब्यां वांगडा
पावसाळो येता. मोर
नाचपाक लागतात आनी बेबे
उडक्यो मारपाक लागतात.

© NCERT not to be republished

झाडांचीं पानां गळून पडटात. मंद अशें वारें व्हांवता तेन्ना शरद रुतू येता.

थंडी येता तेन्ना म्हजें आंग वयर तकले सावन सकल खुळयां मेरेन झेलांत आसता.

© NCERT not to be republished

आता भासाभास करया

A. खंयच्या रुतूंत तुमी फिरपाक वतात?

B. तुमचो वाडदीस खंयच्या रुतूंत येता?

C. तुमचो आवडटो रुतू खंयचो? कित्याक

D. तुमच्या आवडट्या रुतुचें खाशेलेंपण कितें?

कविता मोठ्यान वाचात आनी सांगात. दर एका रुतूंत करपी खाशेल्या गजालीं विशीं चर्चा करात. तशेंच गांवांत मेळपी साबार खाणां आनी कपडे देखीक, काश्मिरांतलो फेरन आदी. हांचेर उलयात. तशेंच दिसपट्टो रुतूंतलो बदल लोकांच्या जिणेक कशे तरेन त्रास करता तें सांगात.

रुतूंत नांव दिवन खंयचो उत्सव केन्ना मनयतात ताच्यो जोडयो लायात.

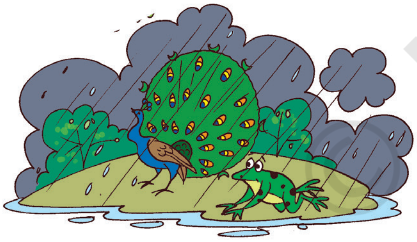

शरद रुतू

दसरो, शरद पोर्णिमा

गीम

गुरु पोर्णिमा, बुध्द पोर्णिमा, रामनम. महावीर जयंती

वसंत

गुडी पाडवो वा संवसार पाडवो, शिवरात्र, बैसाखी, होळी

थंडी

लोहडी, नाताळ, गणतंत्र दीस, गुरुनानक जयंती, बिहू

पावसाळो

गोकुळाश्टमी, रक्षाबंधन, स्वातंत्र दीस

सगळ्या रुतुंचीं नावां हिंदीन घेयात देखीक वसंत, शिशीर आदी. तशेंच हेर थळाव्या भासांनी लेगीत रुतूंची नांवां घेयात. तांकां ईद सारकिलो सण अमूकच अश्या रुतूंत मनयनात हें सांगात.

© NCERT not to be republished

तारीक पत्रां वा केलेंन्डरा सयत मजा

जानेवारी वा जानेर

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

फेब्रुवारी

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

मार्च

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

एप्रील

S	M	T	W	T	F	S
30						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

मे

S	M	T	W	T	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

जून

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

जुलय

S	M	T	W	T	F	S
30	31					1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ऑगश्ट

S	M	T	W	T	F	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

सप्टेंबर

S	M	T	W	T	F	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ऑक्टोबर

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

नोव्हेंबर

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

डिसेंबर

S	M	T	W	T	F	S
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

** हें केलेंन्डर वा तारीकपत्र 2023च्या तारीक पत्राचेर आदारून आसा.

हें केलेंन्डर वा तारीकपत्र पळयात आनी तकटो भरात.

म्हयने	एकूण दीस
जानेवारी, मार्च, मे, जुलय, ऑगस्ट, ऑक्टोबर, डिसेंबर	
फेब्रुवारी	
एप्रील, जून, सप्टेंबर, नोव्हेंबर	

© NCERT not to be republished

आता उलोवया

A. आमी तारीकपत्र वा केलेंन्डर कित्याक वापरतात?

B. दर वर्सा फेब्रुवारी म्हयन्यांत तितलेच दीस आसतात? भासाभास करात.

C. आठवड्याक कितले दीस आसतात? [ ] दीस

D. फाटल्या पानार दिल्ल्या केलेंन्डरा वयल्यान एप्रील म्हयन्यांत कितले आयतार येतात? [ ] आयतार

E. खंयच्या म्हयन्यांत 5 आयतार येतात? ____________, ____________, ____________, ____________, ____________.

F. गिमाची सुटी ____________ म्हयन्या सावन ____________ म्हयन्या मेरेन आसता.

G. गिमाची सुटी ____________ म्हयन्या सावन ____________ म्हयन्या मेरेन आसता.

H. एप्रील आनी मार्चांत येवपी एकूण दीस कितले ते मेजात. [ ] दीस+ [ ] दीस= [ ] दीस.

प्रकल्पाचे काम

तुमचें अशें स्वताचें कॅलेंडर तयार करात आनी ताचेर तुमच्या जल्म तारखेक खूण करात.

S	M	T	W	T	F	S

कॅलेंडराचें वा तारीकपत्र आमच्या जिणेंत कितलें म् हत्व आसा हाचेर भाश्य करात.

© NCERT not to be republished

हाका कितलो वेळ लागता?

दिल्लें काम आनी ताका लागपी वेळ हांची जोडी जुळयात.

जेवण करप

गिमाच्यो सुटयो

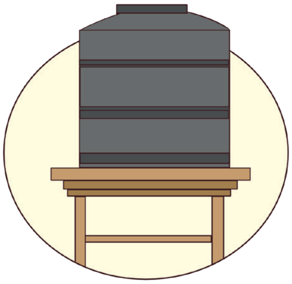

उदकाची टाकी भरप

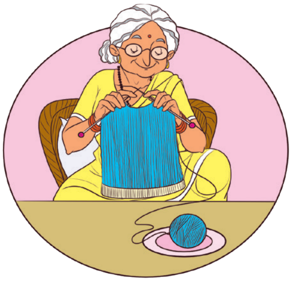

स्वेटर शिंवप

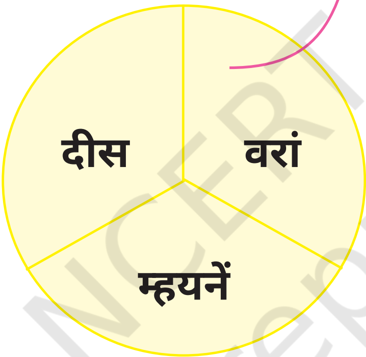

खेळप

बीं चें झाड जावपाक

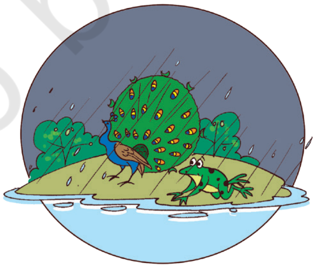

रुतू बदलाव

योगा

हेर गजालीं ज्यो पुराय करपाक वेळ लागता, त्या गजालींचेर भाश्य करात.

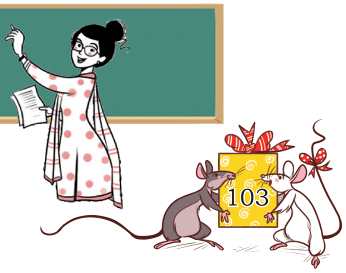

© NCERT not to be republished

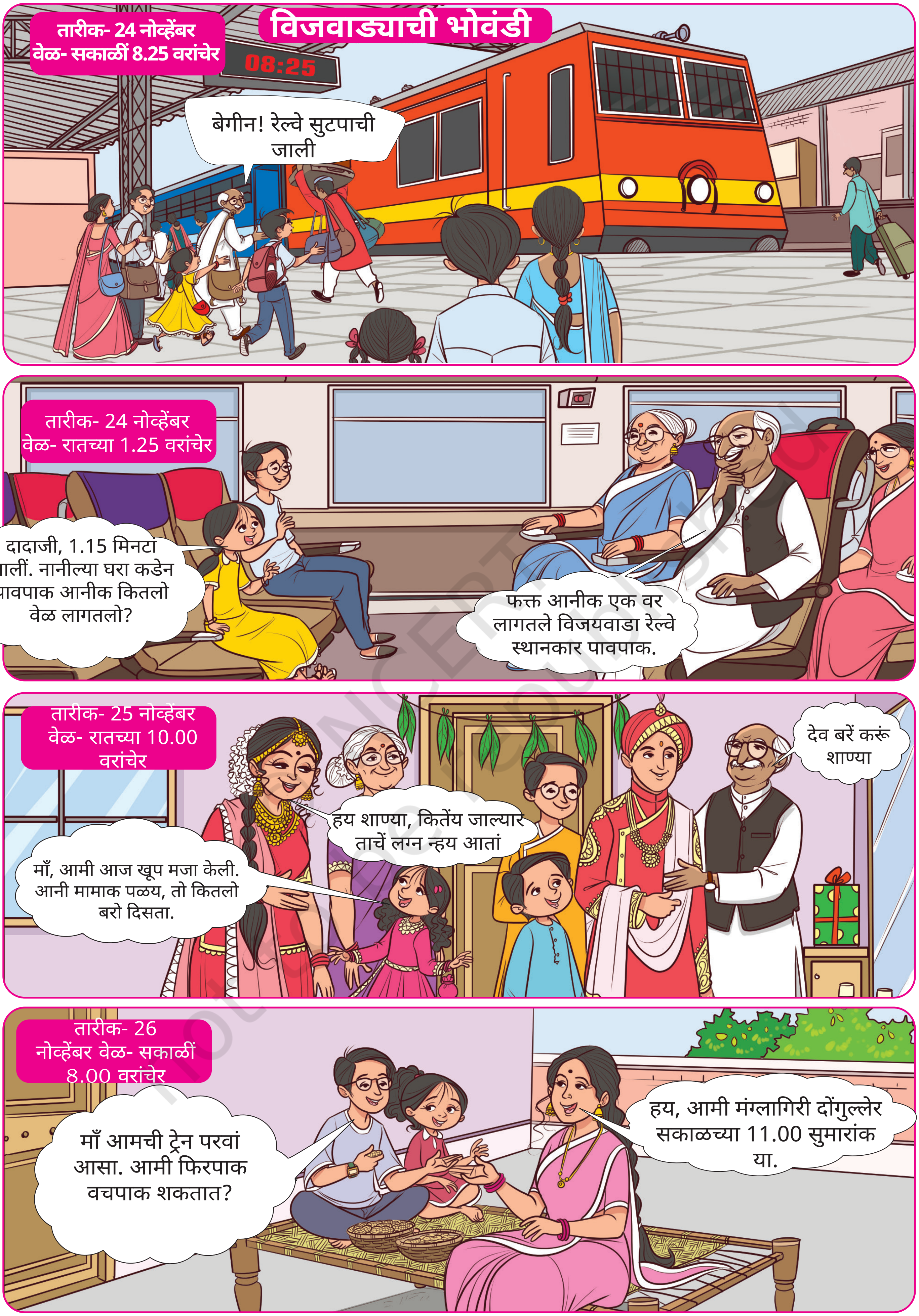
विजवाड्याची भोवंडी
तारीक- 24 नोव्हेंबर
वेळ- सकाळीं 8.25 वरांचेर
08:25
बेगीन! रेल्वे सुटपाची जाली
तारीक- 24 नोव्हेंबर
वेळ- रातच्या 1.25 वरांचेर
दादाजी, 1.15 मिनटां जालीं. नानील्या घरा कडेन पावपाक आनीक कितलो वेळ लागतलो?
फक्त आनीक एक वर लागतले विजयवाडा रेल्वे स्थानकार पावपाक.
तारीक- 25 नोव्हेंबर
वेळ- रातच्या 10.00 वरांचेर
माँ, आमी आज खूप मजा केली. आनी मामाक पळय, तो कितलो बरो दिसता.
हय शाण्या, कितेंय जाल्यार ताचें लग्न न्हय आतां
देव बरें करूं शाण्या
तारीक- 26 नोव्हेंबर वेळ- सकाळीं 8.00 वरांचेर
माँ आमची ट्रेन परवां आसा. आमी फिरपाक वचपाक शकतात?
हय, आमी मंग्लागिरी दोंगुल्लेर सकाळच्या 11.00 सुमारांक या.

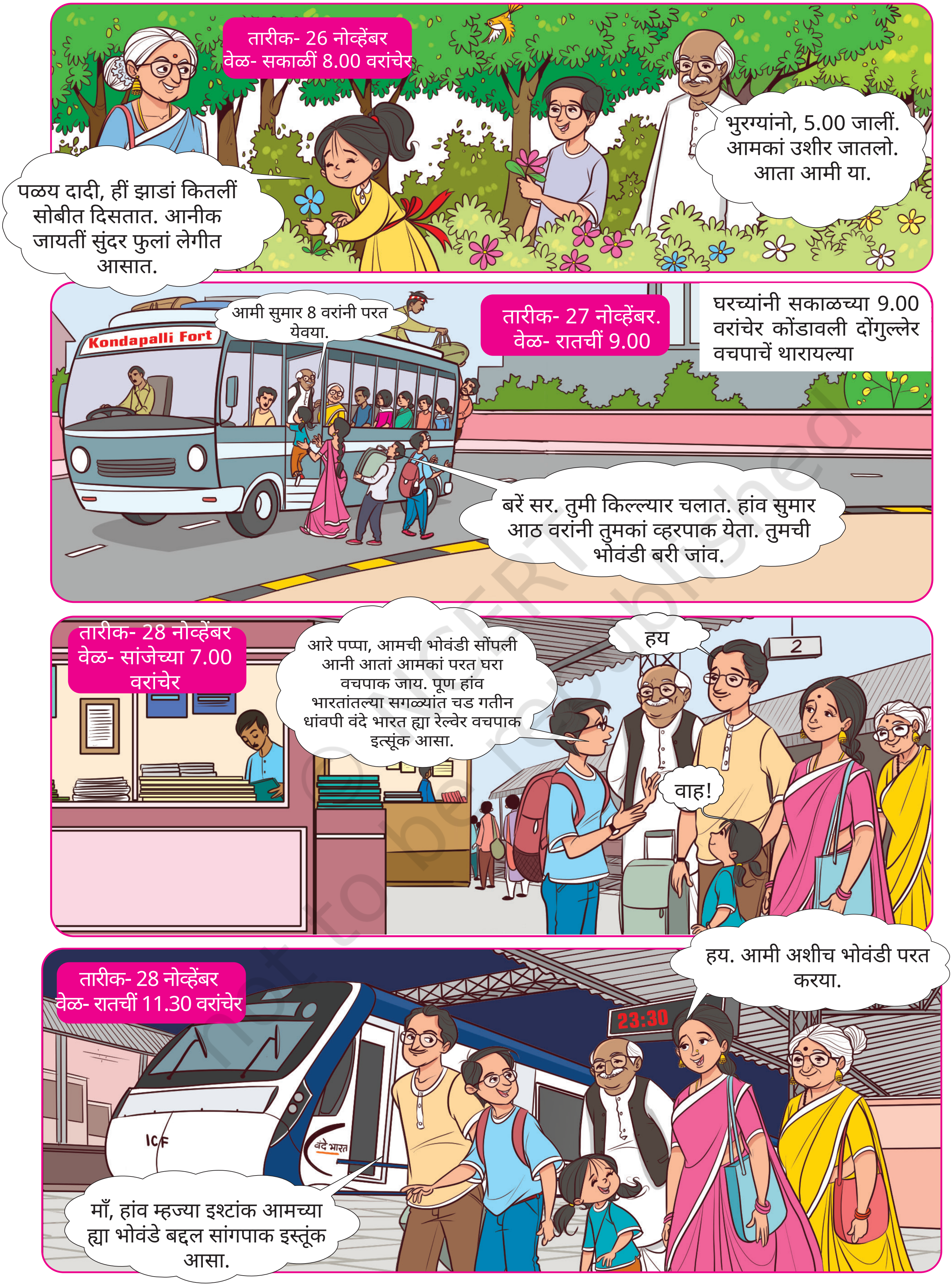

© NCERT not to be republished

आता उलोवया

A. घरचीं भोवंडेर वचपाचें कित्याक थारायतात? खंयच्या जाग्यार भोंवडक वतात? तुमकां तांच्या भोवंडेंत सगळ्यांत चड कितें आवडलें?

B. खंयच्या दिसा तांणी प्रवासाक सुरवात केली? तीं केन्ना परत आयलीं? तांची भोवंडी कितले दीस जाली?

C. भोवंडे वेळार खंयच्या खंयच्या जाग्यांचेर तीं गेलीं?

D. तांची भोवंडी सकयल दिल्ल्या जाग्यांचेर कितल दीस आशिल्ली?

i. मंगलागिरी दोंगुल्लेर ________ वरां
ii. कोंडापल्ली दोंगुल्लेर ________ वरां
तीं थंयच्यान केन्ना परत आयलीं?________

E. कितलीं वरां तीं रेल्वन आशिल्लीं जेन्ना तीं

i. विशाखापट्टनम ते विजयवाडा

[ ] ते [ ]

______ वरां

ii. विजयवाडा ते विशाखापट्टनम

[ ] ते [ ]

______ वरां

खंयचो प्रवास चड लांबलो?

F. तुमी हालीं खंयच्या भोवंडेर गेल्लीं? तुमकां भोवंडेर सगळ्यांत चड खंयची गजाल भावली?

बेस बरीं तत्थ्यां

तुमकां खबर आसा?

वंदे भारत ही भारतांतली सगळ्यांत वेगान धांवपी रेल्वे. ही रेल्वे भारतानूच तयार केल्या आनी भारतांतली एकत्रीत यंत्र (इंजीन) आशिल्ली एकमेव रेल्वे.

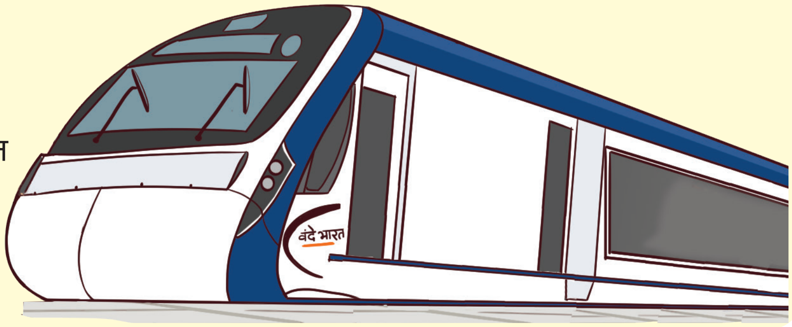

भुरग्यां कडेन तांच्या भोवंडेच्या अणभवां विशीं उलयात जेणे करून ते दीस आनी वरां ह्या मदलो फरक समजतली. तशेंच तांच्या शारांतल्या खाशेलपणां विशीं भासाभासा करात.

© NCERT not to be republished

गार्गिचो दीस

गार्गी दिसाक कितें करता तें पळोवयां. दरेका चित्रांक लागपी वेळ बरयात.

© NCERT not to be republished

आता उलोवया

घड्याळीच्या मिनीट काट्याक आनी सेकंद काट्याक पळयात आनी गार्गी दिल्ली क्रिया खंयच्या वेळार करता तें पळयात.

A. तें केन्ना उठता?

B. तें केन्ना शाळेक वता?

C. तें कितल्यांक जेवता?

आता करया

A. घडयाळी वयलो वेळ वाचात.

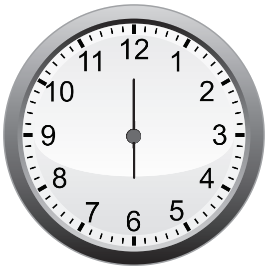

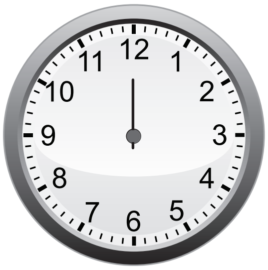

___ वरां	___ वरां	___ वरां	___वरां

B. घडयाळीचेर मिनीट कांटो आनी सेकंद कांटो काडात.

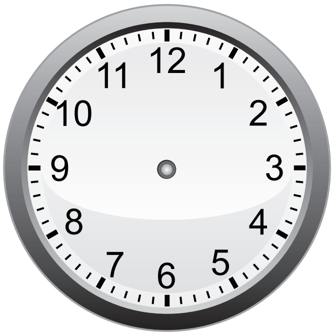

3 वरां	11 वरां	4 वरां

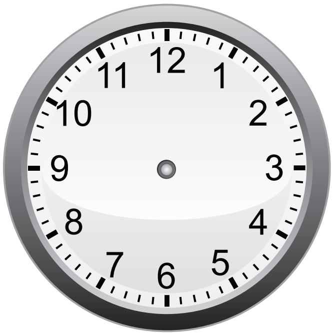
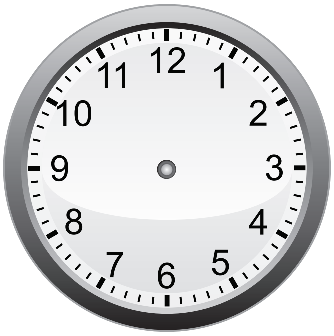

9 वरां	12 वरां	6 वरांचेर

© NCERT not to be republished

C. सकलय दिल्ल्यो कृती तुमी केन्ना करतात?

मिनीट कांटो आनी सेकंद कांटो घडयाळीचेर काडून दिल्ली क्रिया पुराय करात.

शिकप

खेळप

दनपारचें जेवप

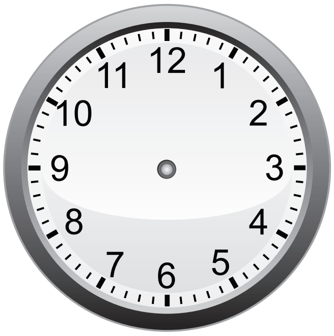

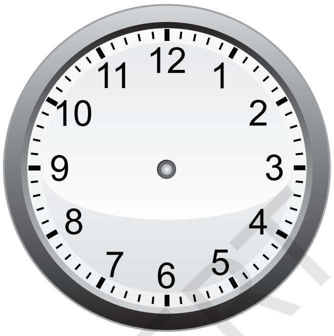

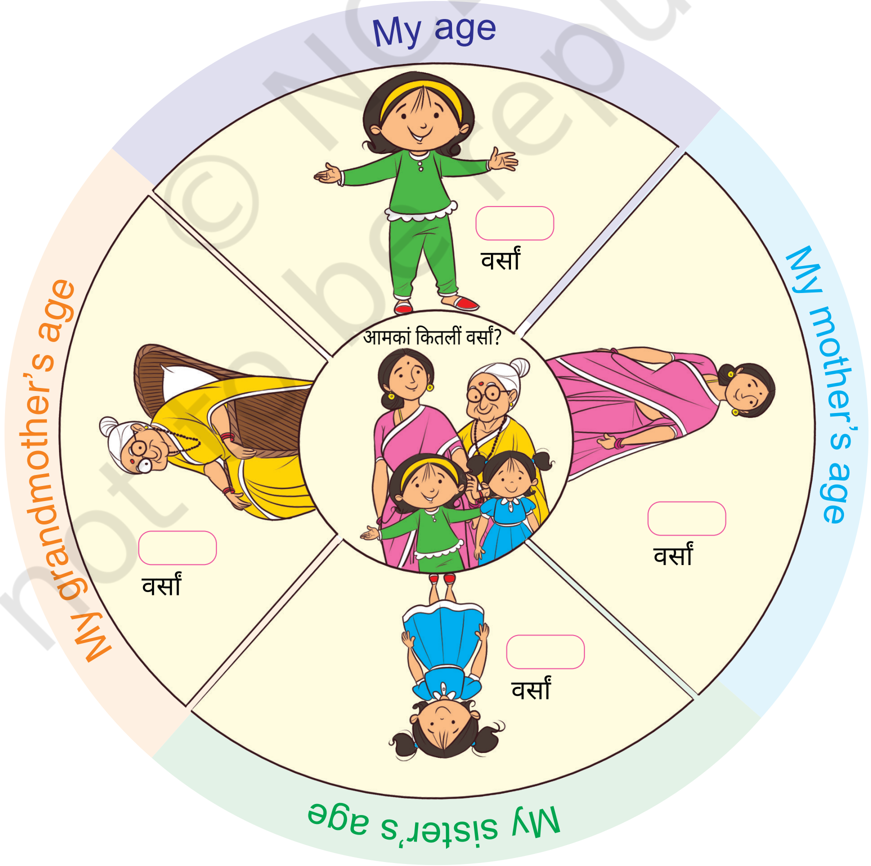

© NCERT not to be republished

आता खेळया

भुरग्यांक तांच्याच वर्गांत कार्य दियात. कोणाचेय दोळे बांदात. त्या भुरग्यांक एका जाग्या वयल्यान दुसऱ्या जाग्यार व्हरात. (देखीक- फाटल्या बांका कड्लाय फळ्या मेरेन हाडात). दिकां सांगपा खातीर फक्त फुडें, फाटीं वा सरळ ह्याच शब्दांचो उपेग करात.

खेळ सुमार 5-7फेरीनीं चलतलो जंय वेगवेगळीं भुरगीं आपवावुरतलीं. तांकां जंय जंय कित्याकय आपटुपाची शक्यता आसा, जाल्यार तेन्ना डेंजर अशें म्हणून तांकां सावध करपाक शकतात.

(कठीणपणाचो पांवंडो वाडोवपा पासत, तुमी वर्गाची पुनर्मांडमी करपाक शकतात वा आपटुपाच्यो वस्तू कुशीक दवरपाक शकतात.

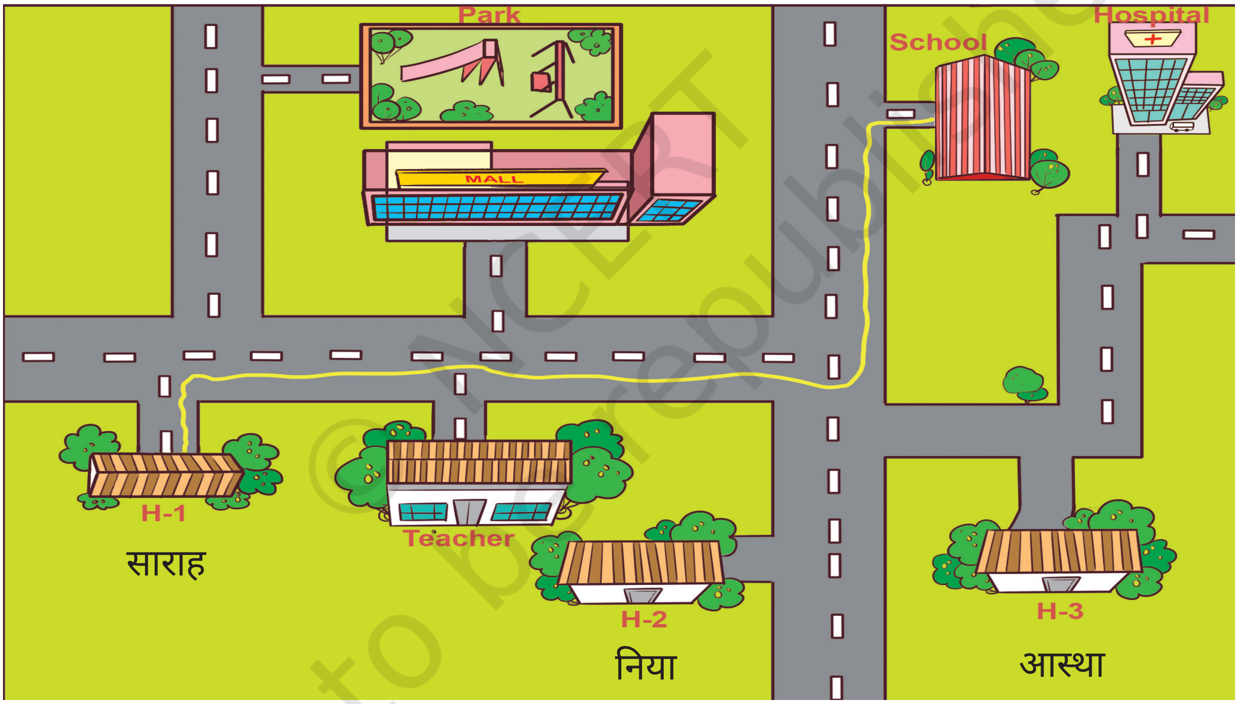

© NCERT not to be republished

साराह

साराचो शाळेंत वचपाचो रस्तो पांचवी आडी हो रस्तो सारान आपल्या शाळेंत पावपा पासत घेतला. आता वेगळ्या रंगाच्यो वळी काडात जेणे करून तुमी आस्था आनी नियाक तांच्या घरा कडल्यान शाळेंत व्हरतले.

वेगवगळीं थळां सोदपा पासत मोबायल ऍपांचो नौकानयना खातीर वापर करात.

पुर्व, पश्चिम उत्तर आनी दक्षिण

आता उबीं रावया
उदेंतो सुर्य पळोवपाक
ही....... पुर्व दिशा

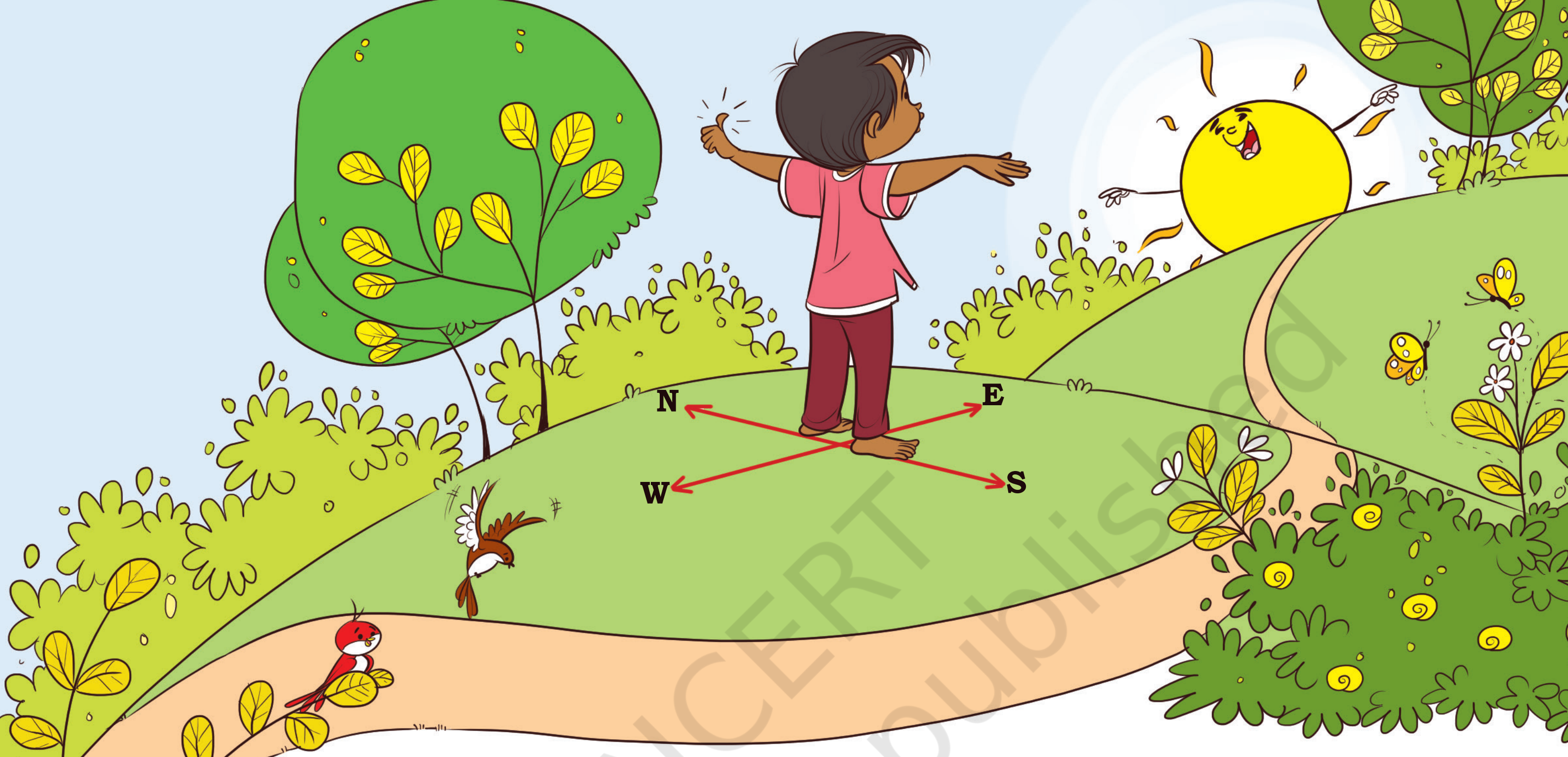

तुज्या फाटल्यान तुका पश्चीम दिसतली
तुमचो दावो आंगठो काडात आनी ती तुमची उत्तर
तुमच्या उजव्यान दक्षिण दिशा आसा.
देखून, जेन्ना आमी भायर सरतात आनी वतात
आमकां आमी खंयच्या दिकेन वतात हें खबर आसता.
पुर्व, पश्चिम उत्तर आनी दक्षिण

एक कविता हावभाव करून म्हणात. भुरग्यांक दिकां सोदपाक आदार करात. दिकां ही शिक्षकान सांगिल्ली आसपाक जाय, आनी भुरग्यांक तांच्या भोंवतणच्योच देखी दिवपाक जाय जेणे करून शब्दां मदलो फरक तांकां कळटलो.

© NCERT not to be republished

आता करया

सकयल दिल्लो वर्ग पळयात आनी पुर्व, पश्चिम, उत्तर आनी दक्षिण ह्या शब्दांचो वापर करून विचारील्ल्या प्रस्नांची जाप दियात.

A. हनीताचो बांक साराल्या बांकाच्या __________ आसा.

B. अलमिरा अलीच्या बांकांच्या __________ आसा.

C. मेरेन पावपाक, मिरा थोडें __________ चल्लें आनी उपरांत __________.

D. जगेलां वयल्या सवण्यांक खावपाक घालपाक नितीना__________ वचून __________ वचचो पडटलो.

कंपास आनी ताच्या उपेगाचेर चर्चा करात. तशेंच भुरग्यांक कंपासाचो वापर करपाक शिकयात आनी तांका ताच्या आदारान दिकां वळखूंक शिकयात.

© NCERT not to be republished